กระทู้ถามที่ ๗๔๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูและการย้ายออกของบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะทั้งในด้านภูมิศาสตร์ การเดินทาง และค่าครองชีพที่สูงกว่าพื้นที่ทั่วไป ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนครูและการขอย้ายออกจากพื้นที่ของบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากประสบปัญหาด้านค่าครองชีพ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พักอาศัยและสวัสดิการที่ไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาบนเกาะทั้งสามแห่ง ทำให้เกิดการขอย้ายออกจากพื้นที่เพื่อกลับภูมิลำเนาหรือย้ายไปปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีค่าครองชีพต่ำกว่าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงเรียนหลายแห่งประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียนหรือครูต้องสอนรายวิชาที่ไม่ตรงกับวุฒิและความชำนาญ กระทบโดยตรงต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาและโอกาสทางการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการ มีมาตรการเร่งด่วนในการช่วยเหลือ การจัดสรรสวัสดิการและการเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า ซึ่งประสบปัญหาภาระค่าครองชีพ ค่าเช่าบ้าน และค่าเดินทางที่สูงกว่าพื้นที่ทั่วไปหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือกำหนดเงื่อนไขผูกพันของโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ครูคืนถิ่น) เพื่อให้ได้บุคลากรที่เป็นคนในพื้นที่หรือมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะอย่างต่อเนื่องในระยะยาวหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. นอกเหนือจากมาตรการแก้ปัญหาเร่งด่วน กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายหรือแผนแม่บทระยะยาวในการบริหารจัดการอัตรากำลังครู การสนับสนุนเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล หรือการบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
พิพิธ รัตนรักษ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๔๒ ร.

ของ นายพิพิธ รัตนรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูและการย้ายออกของบุคลากรทางการศึกษา
ในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้าพเจ้า นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูและการย้ายออกของบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงศึกษาธิการ มีมาตรการเร่งด่วนในการช่วยเหลือ การจัดสรรสวัสดิการ และการเยียวยาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า ซึ่งประสบปัญหาภาระค่าครองชีพ ค่าเช่าบ้าน และค่าเดินทางที่สูงกว่าพื้นที่ทั่วไปหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องคุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะสำหรับสายงานการสอนและสายงานบริหารสถานศึกษา โดยมีเงื่อนไขการลดระยะเวลาตามเงื่อนไขคุณสมบัติสำหรับวิทยฐานะของผู้มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะไว้ให้สามารถใช้ลดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งจาก ๔ ปี เหลือ ๓ ปี ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว๔ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความยากลำบาก โดยเป็นพื้นที่ที่เป็นเกาะ หรือบนภูเขาสูง หรือหุบเขา หรือเชิงเขา ที่ไม่สามารถเดินทางด้วยพาหนะใด ๆ ได้สะดวกตลอดปี หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศหรือเหตุอื่น ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยต้องปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่พิเศษ ไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งสถานศึกษาในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีการกำหนดให้เป็นสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษไว้แล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๙

อีกทั้ง ก.ค.ศ. อยู่ระหว่างดำเนินการร่างระเบียบที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสภาพการทำงานที่ยากลำบากในด้านการจัดการศึกษา และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะสูง ซึ่งปฏิบัติงานที่ต้องใช้ทักษะพิเศษเฉพาะทางในสาขาวิชาที่มีความต้องการของตลาดแรงงานสูง เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมความผูกพันต่อองค์กร และธำรงรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้อยู่ในระบบราชการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีสภาพการทำงานที่ยากลำบากหรือมีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนกำลังคน

นอกจากนี้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ไม่มีบ้านพักของทางราชการ สามารถเบิกค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ และ เขต ๓ ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาที่พักราคาสวัสดิการด้วย

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือกำหนดเงื่อนไขผูกพันของโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ครูคืนถิ่น) เพื่อให้ได้บุคลากรที่เป็นคนในพื้นที่หรือมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่เกาะอย่างต่อเนื่องในระยะยาวหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ครูคืนถิ่น) เป็นโครงการของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยดำเนินงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการกำหนดเงื่อนไขและข้อผูกพันของผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวเป็นไปตามข้อตกลงของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และส่วนราชการที่จะบรรจุและแต่งตั้งผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวเป็นข้าราชการ

อนึ่ง การบรรจุและแต่งตั้งผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ครูคืนถิ่น) เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย กรณีที่มีความจำเป็นพิเศษหรือมีเหตุพิเศษ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๙ ที่กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วยตามหลักเกณฑ์และวิธีการนี้ หากจะขอย้ายหรือโอนไปดำรงตำแหน่งนอกสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจะต้องมีระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งไม่น้อยกว่า ๔ ปี

สพฐ. จึงได้จัดทำข้อตกลงร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยกำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการต้องปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง เพื่อให้สถานศึกษามีผู้ปฏิบัติงานในระยะยาว ทั้งนี้ รวมถึงสถานศึกษาในพื้นที่เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีด้วย

คำถามข้อที่ ๓

นอกเหนือจากมาตรการแก้ปัญหาเร่งด่วน กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายหรือแผนแม่บทระยะยาวในการบริหารจัดการอัตรากำลังครู การสนับสนุนเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล หรือการบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ที่กำหนดเงื่อนไขการจัดสรรคืนอัตราเกษียณอายุราชการ โดยให้ ก.ค.ศ. พิจารณาจัดสรรอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๑. ตำแหน่งที่เห็นควรจัดสรรคืนทั้งหมด เพื่อให้ส่วนราชการสามารถแต่งตั้งบุคคลได้อย่างต่อเนื่องทันที ได้แก่

๑.๑ ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา

๑.๒ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ คนขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในแผนการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่อยู่ในแผนการควบรวมสถานศึกษา

๒. ตำแหน่งที่พิจารณาจัดสรรตามเงื่อนไขเฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

๒.๑ ตำแหน่งสำหรับบรรจุนักเรียนทุนรัฐบาล

๒.๒. ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา หรือกลุ่มสถานศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบรวมสถานศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ คนขึ้นไป ในพื้นที่ปกติ และไม่อยู่ในแผนการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดสตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ เทพา นาทวี และสะบ้าย้อย) และในพื้นที่พิเศษ เสี่ยงภัย ทุรกันดาร ชนกลุ่มน้อย เกาะ ภูเขา และพื้นที่ในเขตชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนการศึกษาเพื่อคนพิการ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ หรือเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) หรือโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งโรงเรียนคุณภาพ

อนึ่ง ก.ค.ศ. ได้กำหนดอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสังกัด สพฐ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีหลักการสำคัญในการนำ Workloads (ชั่วโมงเรียนและชั่วโมงสอน) มาเป็นปัจจัยในการกำหนดอัตรากำลังในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อให้มีความเหมาะสมกับภาระงานตามสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ของสถานศึกษา

อีกทั้ง ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาเอกตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๖/ว ๒๙ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความสามารถในการเรียนรู้ สามารถอ่านออก เขียนได้ (Literacy) มีทักษะในการคิดวิเคราะห์และคำนวณ (Numeracy) และใช้ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมที่มีความหลากหลายตามบริบทหรือความต้องการของสถานศึกษาได้

นอกจากนั้น สพฐ. ได้สนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลหรือขาดแคลนครู โดยการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ดิจิทัลที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสามารถค้นคว้าหาความรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ตลอดจนได้พัฒนาระบบครูหมุนเวียนโดยให้ครูในสาขาขาดแคลน เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง พร้อมทั้งได้จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) แบบเต็มรูปแบบโดยเชื่อมโยงกับ OBEC Content Center และคลังสื่อดิจิทัลของ สพฐ.